

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. II. An subiaceat damnationi huic opinio asserens, posse terminari
actum Fidei supernaturalis ad ea obiecta, quæ probabiliter contingentur
sub vera revelatione vniversali?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](#)

P. SUAR

sime adhæreat veritati obiectivæ revelatæ. Videatur P. Suarez disp. 6. de Fide sect. 5.

10. Vbi notandum est, ex pia affectione supernaturali, quæ imperat actum Fidei supernaturalem, huic accrescere maiorem firmatatem adhæsionis ad obiectum, vt tenet communis sententia Theologorum; sed ea certitudo non accrescit ex pia affectione, nisi actu certo certitudine obiectiva: & ita quamvis pia affectio naturalis possit dare actu probabili certitudinem apparentem adhæsionis ad obiectum, non tamen veram certitudinem, quæ non est vera, nisi detur etiam certitudo connexionis cum obiecto.

CAPVT II.

An subiaceat damnationi huic opinio afferens, posse terminari actum Fidei supernaturalis ad ea obiecta, quæ probabiliter continentur sub vera revelatione univerali?

SVMMARIVM.

Opinio aliquorum. num. 11.

Fundamentum eius de sumptum ex eo, quod Fide creditur in hac hostia esse corpus Christi Domini. num. 12.

An relata opinio concedat, actum Fidei stare cum formidine de existentia revelationis. num. 13., & seqq.

Ostenditur quam falsa sit ea opinio. n. 15.

An repugnet, quod quis actu Fidei credit, se esse in gratia? Et quid inde pro conclusione? n. 17.

Confirmatio desumpta ex Tridentino. n. 18.

Solvitur obiectio de hac hostia consecrata. num. 19.

Sub conditione implicita credimus actu Fidei, corpus Christi esse sub hac hostia. num. 20.

An aliquando possit terminari actus Fidei ad presentiam Christi in hac hostia absque villa conditio? num. 20.

An possit credi actu Fidei sensus probabiliter contentus in Scriptura, sub conditione? num. 22.

11. **N**on defuerunt Authores, qui dicent, terminari posse actum Fidei supernaturalis ad obiecta, quæ probabiliter continentur sub revelatione universali: V. g. totam Scripturam Sacram revelavit Deus: si ergo aliquis sibi probabiliter persuadeat; hunc esse sensum talis loci Scripturæ, poterit illum sensum credere actu supernaturali Fidei.

12. Quam assertionem ex eo probant. Nam Fideles adorant, & credunt Fidei supernaturalis actu, in hac hostia esse corpus Christi Domini realiter præsens: & tamen hanc hostiam esse consecratam, est dumtaxat probabile, & dubitabile: ergo quando aliquid continentur probabiliter sub revelatione vera universalis, potest credi actu Fidei supernaturalis. Ideo enim credimus Fide Divina, & supernaturali, in hac hostia esse realiter præsens Christi corpus, quia revelatio universalis affirmat, Christi corpus esse realiter præsens in omni hostia rite consecrata a legitimo Sacerdote: hanc autem esse rite consecratam a legitimo Sacerdote, solum est probabile, & dubitabile; quia possumus dubitare an Sacerdos habuerit intentionem consecrandi, & an Sacerdos sit rite ordinatus, vel etiam an sit baptizatus.

Dicen-

Lumb. 13. Dicendum tamen est, cam opinionem subijci huic damnationi. Et ita expressit Lumbier citatus supra. Quod sic manifeste ostenditur. Huic damnationi subijcitur proportio, quæ propugnat, actum Fidei Divinæ stare cum notitia solum probabili revelationis, aut cum formidine de existentia revelationis: sed assensus, qui terminatur ad obiectum singulare probabiliter contentum sub revelatione vniuersali, stat cum notitia solum probabili revelationis, & cum formidine de existentia revelationis: ergo talis opinio huic damnationi subijcitur. Maior patet ex ipso tenore decreti.

14. Minor probatur. Nam qui dicit, se credere Fide Divina sensum probabiliter contentum in tex-
tu Sacrae Scripturæ; vel id credit,
quia talis sensus est revelatus à Deo,
& contentus in revelatione Dei; vel
non credit propter hoc motivum,
aut determinativum? Si hoc secundum
dicas; quotmodo potest esse
actus Fidei Divinæ, si id non credit,
quia Deus dixit: est enim de essentia
actus Fidei Divinæ credere, quia
Deus dixit. Si vero primum dicas;
sensus probabiliter contentus in tex-
tu Scripturæ, solum est probabiliter
revelatus: ergo ille actus stat cum
notitia probabili de tali sensu reve-
lato; & cum formidine, ne non
revelatus à Deo fuerit.

15. Similiter si quis crederet,
præmotionem physicam contineri
probabiliter in auxilio efficaci reve-
lato à Deo, solum haberet notitiam
probabilem, quod præmotio physi-
ca revelata esset à Deo: ergo as-
sensus ille Fidei staret cum probabi-
litate de revelatione facta à Deo cir-
ca præmotionem, & cum formi-
dine de præmotione revelata à Deo.

16. Eam autem opinionem,

quæ docet, posse terminari actum
Fidei ad ea obiecta, quæ probabi-
liter contineatur in revelatione Dei,
est falsam, & reiciendam, osten-
ditur primo ex dictis cap. 1. Nam de
conceptu essentiali Fidei Divinæ est
vtraque certitudo, tam connexio-
nis cum obiecto, quam adhesionis
ad illud, ut constat ex cap. 1. 3 sed
assensus, qui terminatur ad ea obiec-
ta, quæ probabiliter continentur in
revelatione; caret ea certitudine:
ergo non est assensus Fidei Divinæ.
Probatur Minor: nam cum solum
sit probabile, revelationem extendi
ad illud obiectum, potest dari for-
mido in oppositum: formido au-
tem, & certitudo mutuo se exclu-
dunt.

17. Confirmatur. Si possit cre-
di Fide Divina obiectum probabiliter
contentum in revelatione; pos-
set homo, qui confessus est sua peccata
cum contritione, & proposito
non peccandi de cetero, credere
Fide Divina, se esse in statu gratiæ:
atqui hoc repugnat definitioni Con-
cilij Tridentini: ergo obiectum
probabiliter contentum in revela-
tione non potest credi actu Fidei
Divinæ. Minor patet. Nam qui taliter
confessus est omnia sua pecca-
ta, probabiliter censet, se rite con-
fessum esse, atque adeo contineri
sub eo obiecto vniuersali revelato.
[Omnis Fidelis, qui rite confitetur
omnia sua peccata, est in statu gra-
tiæ] ergo actu Fidei Divinæ posset
credere, se esse in statu gratiæ.

18. Quod autem id sit contra
definitionem Tridentini, constat.
Nam sess. 6. cap. 9. sic afferit. *Quilibet, Triden-*
dum se ipsum, suamque infirmitatem,
& indispositionem respicit, de sua
gratia formidare, & timere potest: cum
nullus scire valeat certitudine Fidei,
cui non potest sub esse falsum, se
gratiæ Dei esse consecutum. Conf-
tat

DISERTATIO XIV. CAP. II.

342

tar ergo ex definitione Concilij, non posse terminari actum Fidei Divinæ ad obiectum probabiliter contentum sub obiecto revelato, & de cuius veritate formidari possit. Et ideo hanc sententiam tuetur Lugo Cardinalis disp. 1. de Fide sect. 13. §. 4. à num 322. P. Suarez disp. 3. de Fide sect. 13. n. 9. P. Petrus Hurtado disp. 11 de Fide sect. 4.

*Lugo.
Suar.
P. Hurt.*

Gran.

S. Tho.

19. Ad obiectionem supra propositam de hac hostia consecrata ita respondeat P. Granado controv. 1. de Fide tract. 1. disp. 6. sect. 2. num. 15. [Respondet B. Thomas art. 3. ad 4. Fidem non inclinare ad credendum, Christum Dominum determinate esse in hac numero hostia, vel illa; sed in ea, quæ fuerit rite consecrata; & ita numquam exponitur Fides falsitati. Nec propterea cum aliquis hanc vel illam hostiam adorat, appositurus est conditionem, *si nimur sit rite consecrata*, hoc enim reprehensione dignum esset, & devotionem multum imminueret; sed sat est implicita cōditio, qua iam supponunt Fideles, se credere, & adorare sub illis speciebus Christum Dominum, supposita vera consecratione, & non aliter.] Hucūque P. Granado.

20. Iuxta quam responsonem, actum Fidei supernaturalis eliciunt Fideles, dum credunt, sub ea conditione, licet non expressa, sed implicita. Quo pacto assensus ita implicite conditionatus est verus actus Fidei supernaturalis. Neque enim creditur assensu Fidei supernaturalis, hanc hostiam esse rite consecratam: quia de hoc est sola probabilitas, & stat cum formidine de vera consecratione: sed sub conditione implicita, quod hæc hostia sit rite consecrata, elicitur assensus Fidei Divinæ ad credendum, ibi esse Christum realiter præsentem.

21. An autem possit aliquando

terminari actus Fidei Divinæ ad præsentiam Christi realem in hac hostia determinata, absque villa conditione explicita, dicam cap. 4.

22. Dizes. Ergo similiter poterit quis credere actu Fidei Divinæ sensum Sacrae Scripturae probabiliter contentum in ipsa Sacra Scriptura, sub conditione quod verus sit ille sensus. Respondeo, concedendo consequentiam. Est enim de Fide, quod si is sensus est vere contentus in illo textu Sacrae Scripturae, est absolute verus: & consequenter qui sub illa conditione assensum præstat illi sensui, elicit actu Fidei supernaturalem. Sic enim ille assensus conditio- natus non nititur revelationi proba- biliter cognitæ, neque formidat de revelatione ita conditionata appre- hensa.

23. Advertendum autem est, quod quamvis actus Fidei terminatus ad hanc numero hostiam conse- cratam, includat eam tacitam condi- tionem, tamen actu adorationis non est necesse, quod illam includat. Nam adorationi præcedunt duo actus, alias Fidei supernaturalis, qui inclu- dit illam tacitam conditionem; & alias prudentiæ, qui innititur funda- mento moraliter certo, quod hic est verus Sacerdos, & habens intentio- nem consecrandi, qui actu purificat illam conditionem; atque adeo ado- ratio procedit absolute, & sine con- ditione.

CA.